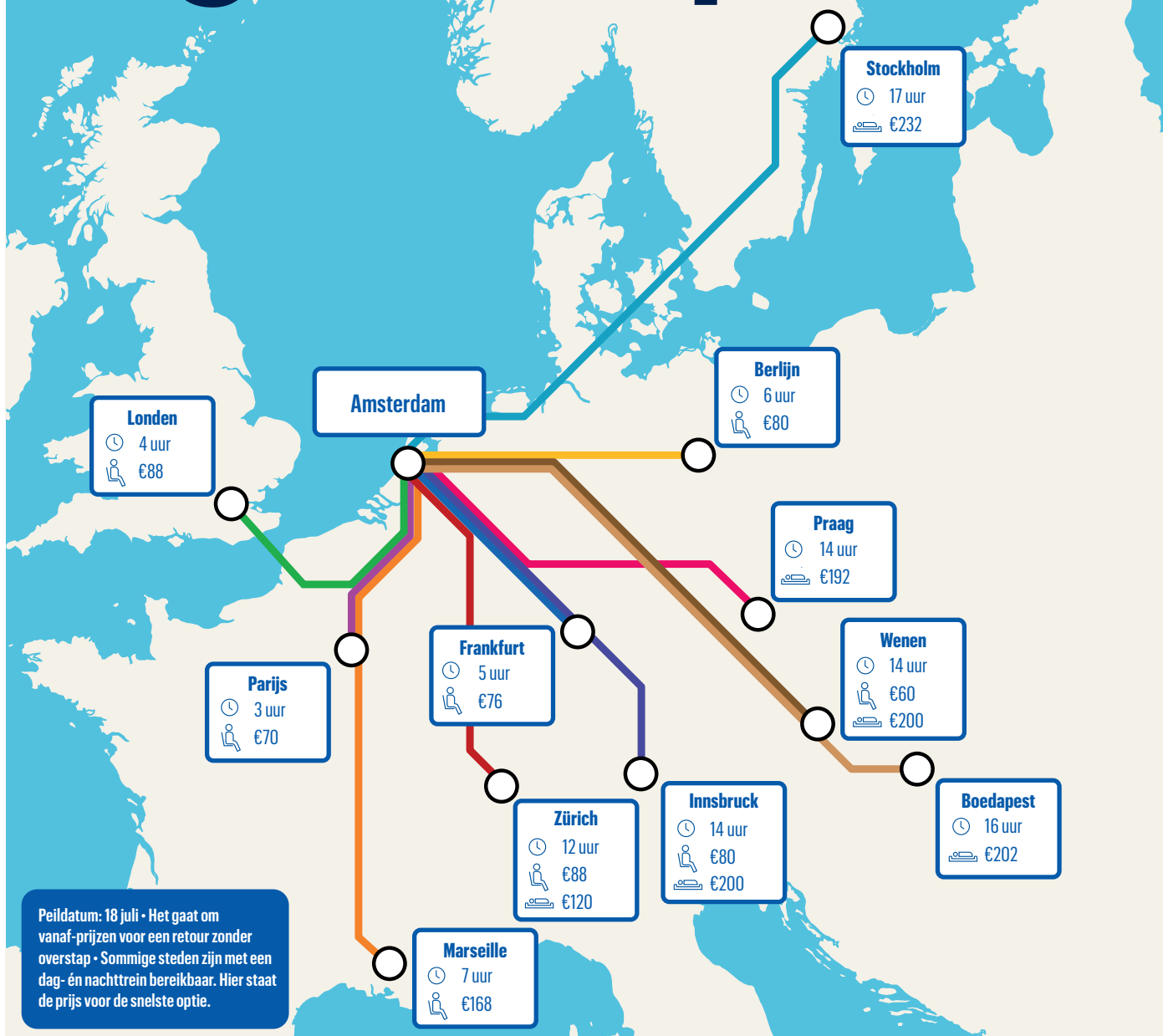

Internationale treinen

Eindelijk op het goede spoor

Met de trein bereik je vanuit Nederland steeds meer bestemmingen. Zonder over te stappen en met minder milieuschade dan het vliegtuig. Hoe gaat het met de internationale trein?

● Er ligt grofweg een kwart miljoen kilometer aan spoor in Europa. Toch pak je niet de nachttrein als je snel in Praag, Stockholm of Wenen wilt staan. Want als het op reistijd aankomt, wint de trein het eigenlijk nooit van het vliegtuig. Daarnaast heeft het vliegtuig een voorsprong als het gaat om de prijs, vanwege belastingvrije kerosine en btw-vrije vliegtickets.

Maar vliegereizen laten wel een ecologische voetafdruk achter die vele malen groter is dan bij treinreizen. En die milieukosten zijn niet inbegrepen in de prijs van een vliegticket. Daarom vragen steeds meer reizigers zich af of ze wel op de snelste en goedkoopste manier willen reizen. En of hun volgende stedentrip ook per trein kan. Pak je de trein, dan begint je reis op het treinstation en sla je de rijen op de luchthaven over. En kies je voor een ligplaats in de slaaptrein, dan stap je uitgerust uit in het hart van een Europese stad.

Flinke opleving

Een paar jaar geleden leek het nog gedaan met de nachttreinen. In 2016 vertrok de laatste CityNightLine vanuit Amsterdam, omdat die treindienst niet meer rendabel was. Maar de interesse in treinreizen neemt weer toe. Sinds een jaar rijden er weer nachttreinen naar tal van Europese steden. En daarnaast brengen hogesnelheidstreinen je naar steden die relatief dichtbij liggen, zoals Londen, Parijs en Frankfurt.

Omdat een gezamenlijk ticketsysteem voor treinreizen nog ontbreekt, vergt het boeken van een internationaal treinticket wel wat tijd. Zo moet je eerst achterhalen of je bestemming per trein te bereiken is en hoe je het beste kunt reizen.

Websites als bahn.com/nl, nsinternational.com/nl, raileurope.com, rome2rio.com,

thetrainline.com/nl en treinreiswinkel.nl doorzoeken daarvoor talloze dienstregelingen. Is je bestemming zonder overstap te bereiken, dan verloopt het boeken op rolletjes. De vuistregel is dat je de treinreis dan direct bij de vervoerder boekt. Dus een reis van Rotterdam naar Londen met de Eurostar, boek je op de site van Eurostar. En een reis naar Parijs met de Thalys op de site van Thalys.

Liever niet staan

Wil je naar een bestemming waar geen directe trein heen gaat vanuit Nederland, dan wordt het puzzelen. Stel bijvoorbeeld dat je een enkele reis naar Bern wilt maken. De hierboven genoemde websites adviseren dan om een nachttrein naar Basel te nemen. En om daar over

te stappen op een intercity naar Bern. Een zitplaats voor die nachttrein kost via RailEurope €36 en via de andere websites €60. Die prijzen zijn exclusief €4 voor het reserveren van een specifieke zitplaats. Want 'bij drukte moet u wellicht staan', waarschuwt de website van NS International. En dat is geen fijn vooruitzicht tijdens een nachtelijke rit van ruim negen uur. Ook de overstaptijd van slechts acht minuten in Basel is niet fijn. Want hoe langer een trein onderweg is, hoe groter de kans op vertragingen. Alleen Bahn waarschuwt daarvoor en biedt een langere overstap aan. En NS International komt, na een regen aan foutmeldingen, als enige met de optie om een ligplaats te reserveren voor €105. Zelfs bij de Treinreiswinkel, een gespecialiseerd ►

OLOF KING IS DIRECTEUR BELANGENBEHARTIGING

'Het uitstippelen van je treinreis moet gemakkelijker worden'

'Zo makkelijk het is om vliegereizen te vergelijken en boeken, zoveel hindernissen kom je tegen bij het uitstippelen van een internationale treinreis. Europese spoorwegen werken vooral binnen de eigen landsgrenzen en werken onvoldoende samen. Dat is jammer, want de trein is duurzamer dan het vliegtuig. Onze Europese koepelorganisatie BEUC streeft daarom naar consumentvriendelijker, beter en betaalbaar treinverkeer. Op het verlanglijstje staan onder meer uitwisseling van dienstregelingen en prijzen, waardoor je Europese treinreizen op één plek kunt boeken en betalen. Maar ook een verbetering van passagiersrechten. Verder wil BEUC de inzet van nachttreinen stimuleren, als alternatief voor vliegen.'

treinreisbureau, lukt dat ons niet. Als we contact opnemen en vragen hoe we een ligplaats kunnen boeken voor de slaaptrein, horen we: 'De ligplaatsen zijn helaas niet meer beschikbaar'.

Dat is onjuiste informatie. En bovendien heb je een slechte deal als je €64 voor een zitplaats betaalt. Want vervoerder NightJet verkoopt ligplaatstickets naar Basel voor €60. Die zijn voor een slaapcoupé van zes

goedkoopste treinkaartjes naar Berlijn vier weken voor vertrek en naar Parijs tien weken. Voor de ICE en NightJet zagen we nergens prijskalenders. De laagste tarieven naar Zürich (NightJet) vonden we, na lang heen en weer klikken, door minstens een maand vooruit te boeken. Voor Innsbruck en Wenen (NightJet) was die periode zeven weken, voor Frankfurt (ICE) zelfs twaalf weken.

Op de website van Eurostar kun je zo'n combinatie van trein en hotel boeken. Ook een aantal reisorganisaties verkoopt stedentrips per trein. Tijdens onze rondgang vonden we zowel bij De Jong Intra, GreenCityTrip, Stedentrips als TUI minstens 100 pakketreizen met een treinreis. Die gaan vooral per hogesnelheidstrein naar Brussel, Parijs en Londen of per nachttrein naar Praag en Wenen. Al deze aanbieders zijn lid van reisbrancheorganisatie ANVR. Daarmee zijn de ANVR-Reizigersvoorwaarden van toepassing en kun je bij problemen naar de Geschillencommissie Reizen. Treinreiswinkel is overigens geen lid van de ANVR. Tijdens ons onderzoek waren veel bestemmingen bij Treinreiswinkel ook niet beschikbaar. Is in een pakketreis een nachttrein inbegrepen, dan wordt die vaak uitgevoerd door GreenCityTrip. Die stedentrips duren vier nachten, waarvan je de eerste en de laatste nacht in de trein slaapt. De twee tussenliggende overnachtingen zijn in een hotel. De trein heeft alleen ligplaatsen en rijdt via de opstapplaatsen Amsterdam en Utrecht. Eenmaal aan boord hoef je niet meer over te stappen.

Bij een verwachte vertraging van minstens een uur mag je kiezen voor terugbetaling van het treinticket

personen en inclusief reservering, beddengoed en ontbijt. Maar om de intercity naar Bern erbij te boeken, verwijst de site naar een Oostenrijks telefoonnummer. Alleen op de site van de Oostenrijkse spoorwegen, het moederbedrijf van de NightJet, lukt het om in één keer en voor slechts €95 de volledige reis te boeken. Inclusief ligplaats en ontbijt. Voordat je een treinreis met overstap boekt voor een fijne prijs, ben je dus heel wat muisklikken verder.

Op tijd boeken

Net als bij hotelkamers en vliegreizen, stijgt ook de prijs van een internationaal treinkaartje meestal naarmate je korter voor vertrek boekt. Een treinkaartje voor de Eurostar kun je tot elf maanden voor vertrek boeken. Maar hoe ver vooruit moet je reserveren om voor een zo laag mogelijke prijs te treinen? Op de site van Eurostar staat een tarievenzoeker die die vraag snel beantwoordt. In dat overzicht staan de laagste tarieven per maand. Het laagste tarief vonden we door zes weken vooruit te boeken.

Op de websites van Intercity Berlijn en Thalys staan geen prijskalenders. Wel bij NS International. Daar vonden we de

Voor alle treinen geldt dat je meer keus in vertrektijden en vertrekdata hebt als je nog verder vooruitboekt.

Door ruim twee maanden voor vertrek te boeken, betaal je voor de meeste steden de laagste prijs voor je treinkaartje. Alleen voor Frankfurt en Parijs moet je er eerder bij zijn. De uitzondering is GreenCityTrip, met verbindingen naar bijvoorbeeld Praag, Kopenhagen en Berlijn. Hierbij waren tijdens onze rondgang de laagste prijzen op bijna alle vertrekdagen beschikbaar.

Beter een pakketreis

Net zoals je beter een vliegticket en overnachting samen kunt boeken, geldt dat ook voor treinkaartjes en overnachtingen. Want betaal je één totaalprijs voor een reis die uit vervoer en verblijf bestaat, dan heb je een pakketreis. En dan is de reisaanbieder verantwoordelijk voor de hele reis. Is er plotseling een negatief reisadvies, dan mag je je treinvakantie kosteloos annuleren. En verloopt de reis niet zoals afgesproken, dan moet de reisaanbieder het probleem voor je oplossen. Die reisaanbieder moet je ook zo snel mogelijk naar huis brengen bij een calamiteit. Al die voordelen heb je niet als je je treinkaartje en overnachting los boekt.

Aan boord

Voor de meeste treinen hoef je maar enkele minuten voor vertrek op het station te staan. Alleen bij Eurostar geldt dat je, vanwege de grens- en bagagecontrole, ruim voor vertrek aanwezig moet zijn. In Amsterdam en Rotterdam is dat minimaal 45 minuten voor vertrek.

75%

minder CO₂ stoot de trein naar Wenen uit ten opzichte van het vliegtuig

Bron: Klimaatwijsopvakantie.nl

Of je nu per dag-, slaap- of hogesnelheidstrein reist, je mag altijd een grote koffer meenemen. In de Intercity Berlijn en NightJet kun je na reservering en tegen betaling ook een fiets meenemen. Dat kan ook in de ICE en Thalys, maar alleen gedemonteerd of als handbagage. In alle genoemde treinen is airco aanwezig en kun je drankjes en maaltijden kopen. Dat laatste kan in een restauratierijtuig of bij het treinpersoneel. Alleen bij GreenCityTrip moet je maaltijden voor vertrek boeken.

Vertraging en uitval

Hoe langer de treinreis en hoe meer overstappen, hoe groter de kans op vertragingen en uitval. Gelukkig hebben treinreizigers binnen de Europese Unie dan rechten. Bij een verwachte vertraging van minstens een uur krijg je de keuze tussen terugbetaling van het treinticket en een gratis terugreis naar het vertrekpunt. Je mag ook doorreizen, eventueel via een andere route. Dat mag ook op een latere datum.

Bij vertraging heb je ook recht op een schadevergoeding. Is de vertraging één tot twee uur, dan moet de spoorwegaanschaap minstens 25% van het treinkaartje terugbetalen. Duurt de vertraging langer, dan krijg je minstens de helft terug. Boekte je een retourtje, dan geldt de schadevergoeding voor de helft van de prijs van dat retourtje. Verder moet de vervoerder je bij vertraging verzorgen, bijvoorbeeld met drinken, maaltijden en zonodig met een hotelovernachting. En staat de trein vast op het spoor, dan moet de vervoerder ook zorgen voor vervoer naar een nabijgelegen treinstation. En desnoods voor een hotel of, als dat praktischer is, vervoer naar de eindbestemming. Zowel GreenCityTrip als Alpen Express beperkten voorheen deze rechten in hun algemene voorwaarden. Maar volgens de toezichthouder, de Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT), mogen rechten van treinreizigers nooit ingeperkt worden. Na ons aandringen hebben beide partijen alsnog hun voorwaarden direct aangepast. ■

Mijn ervaring

‘Waarom kan dat niet sneller?’

Voor vliegtickets is het makkelijk om goede deals te vinden. En er zijn websites die prijzen vergelijken. Maar bij treinreizen ligt het een stuk gecompliceerder, ondervond reiziger Michel Brinkhuis. ‘Je kunt bij NS International wel de prijs voor een bepaalde dag zien, maar niet voor twee dagen eerder of later. Je bent dus een hele tijd aan het puzzelen.’ Waarom kan dat niet sneller?, vroeg hij zich af. Daarom begon hij afgelopen zomer de website Locomocheap.nl.

Met één klik doorzoekt zijn website voor veel Europese bestemmingen de laagste prijzen. En dat voor zo’n 25 verschillende reisdagen. In één oogopslag zie je dus op welke dag je het goedkoopste met de trein reist. Die resultaten kun je nog niet filteren op reisduur of aantal overstappen, al wil Brinkhuis die functie nog wel toe gaan voegen. ‘Het is geen ticketzoekmachine, maar een startpunt om je te oriënteren. Je doet er bijvoorbeeld inspiratie op voor een weekend naar Berlijn.’

Smaakt dit naar meer?

Word lid en krijg direct toegang tot alle
onafhankelijke tests en informatie.

